

ČASOPIS ZA PRAVNU TEORIJU I PRAKSU

PRAVNA MISAO

---

3 – 4

ožujak – travanj / mart – april
Sarajevo 2011.

Izdaje:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE
ZAVOD ZA JAVNU UPRAVU
www.fmp.gov.ba

Časopis "PРАВNA MISAO" upisan je u evidenciju javnih glasila u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta, pod brojem 727 od 23.10.1997. godine.

Redakcija časopisa:

prof.dr.sc. Hajrija SIJERČIĆ ČOLIĆ, Malik HADŽIOMERAGIĆ, Feliks VIDOVIĆ,
Anto ČAVAR, dr.sc. Almir MALJEVIĆ, Amir AVDAGIĆ

Glavni i odgovorni urednik: mr. sc. Goran ŠIMIĆ

Izvršna urednica: Mirjana BAŠIĆ

Lektorica: Anita LAŠTRO

Produkcija: Federalno ministarstvo pravde

Štampa: "Štamparija Fojnica" d.d.

Za štampariju: Šehzija Buljina

DTP: Federalno ministarstvo pravde

Grafičko rješenje: Ice-net d.o.o. Sarajevo

Tiraž: 300 primjeraka

Časopis izlazi dvomjesečno.

ISSN 0555-0092

GODIŠNJA PRETPLATA:	Za organe i organizacije na teritoriji BiH	120,00 KM
	Za pojedince	100,00 KM
	Za studente i neuposlene	50,00 KM
	Za inostranstvo	200,00 KM

UPLATU UPUTITI NA: Federalno ministarstvo financija/finansija
UniCredit Banka dd
Transakcijski račun: 338-900-22115294-91
Budžetska organizacija: 1501001
Vrsta prihoda: 722597
Općina: 077

ADRESA REDAKCIJE: Federalno ministarstvo pravde
Zavod za javnu upravu
Sarajevo, Ul. Valtera Perića 15
Tel.: +387 33 203 918, fax: 668 956
Email: Pravna.Misao@fmp.gov.ba

ID 4200785450004

Časopis "Pravna misao" je uvršten u Ulrichsweb Global Serials Directory.

SADRŽAJ

Uvodna riječ glavnog urednika		5
PREGLEDNI ZNANSTVENI RAD		
Prof.dr. Senad Mulabdić	Teorijski i praktični aspekti publicijanske tužbe	7
Dr. sc. Enes Bikić, doc. Mr. sc. Anita Petrović	Koncept potrošačkog ugovora u pravu Bosne i Hercegovine	37
Mr.sc. Slaviša Bjelogrić	Član 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima	65
STRUČNI ČLANAK		
Mr.sci.iur. Nermin Halilagić Mr.sci.iur. Senad Hasanspahić	Mjesto i uloga tužioca u prethodnom postupku prema Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine	83
Mr.sc. Mirela Perić	Neovisnost sudstva u praksi Evropskog suda za ljudska prava u Strasbourgu	106
PRIKAZ		
Prof.dr.Branko Morait	Prikaz aktivnosti Foruma za građansko pravo za jugoistočnu Evropu	121
IZVJEŠTAJ		
Dipl. iur.Sanja Kavaz Hukić	Provedba Arhuške konvencije u zemljama Jadrana, Hrvatska, juni 2010. godine – juni 2011. godine	125
Dipl.iur. Đemaludin Mutapčić	Notari iz Bosne i Hercegovine u Međunarodnoj uniji notara	131
SUDSKA PRAKSA		
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (Pripremio prof. dr. Miodrag N. Simović, predsjednik Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i redovni profesor Pravnog fakulteta u Banja Luci)		132
Suda Bosne i Hercegovine (Pripremila Vesna Trifunović, sudija Suda Bosne i Hercegovine)		134
Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (Pripremio Sead Bahtijarević, sudac Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine)		136
Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (Pripremila mr. Ljiljana Filipović, sudija Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine)		138
Upute za autore		140

CONTENTS

Foreword of the Editor-in-Chief		5
ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER		
Professor, Senad Mulabdić, D.Sc.	Theoretical and Practical Aspects of the Publician Claim	7
Enes Bikić, D.Sc Anita Petrović, M.S.	Concept of the Consumer Contract in the Law of Bosnia and Herzegovina	37
Slaviša Bjelogrić, M.S.	Article 26 of the International Covenant on Civil and Political Rights	65
SCIENTIFIC REVIEW		
Nermin Halilagić, L.L.M Senad Hasanspahić, L.L.M.	Place and Role of the Prosecutor in the Preliminary Proceedings According to the Code of Criminal Procedure of Bosnia and Herzegovina	83
Mirela Perić, M.S.	Independence of Judiciary in the Practice of the European Court of Human Rights in Strasbourg	106
OVERVIEW		
Professor Branko Morait, Dr. Sc	Overview of the Activities of the Civil Law Forum for the South East Europe	121
REPORTS		
Sanja Kavaz Hukić, L.L.B	Implementation of the Aarhus Convention in the Countries of the Adriatic Sea, June 2010 – June 2011	125
Đemaludin Mutapčić, L.L.B	Notaries from Bosnia and Herzegovina Admitted to the International Union of Notaries	131
CASE LAW		
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina (Prepared by Professor Miodrag N. Simović, L.L.D., Chair of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina and Full Professor of the Faculty of Law in Banja Luka)		132
Court of Bosnia and Herzegovina (Prepared by Vesna Trifunović, Judge of the Court of Bosnia and Herzegovina)		134
Constitutional Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina (Prepared by Sead Bahtijarević, Judge of the Constitutional Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina)		136
Supreme Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina (Prepared by Ljiljana Filipović, M.S., Judge of the Supreme Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina)		138
Instructions for authors		140

UVODNA RIJEČ GLAVNOG UREDNIKA

Poštovani čitatelji,

Kao što možete vidjeti, ovaj broj je izuzetno bogat različitim sadržajima, što nas sve zajedno može veseliti i obradovati jer nam pokazuje kako uistinu postoji potreba da se bavimo mnogim pitanjima od značaja za razvoj pravne teorije i prakse u Bosni i Hercegovini, a time i društva u cjelini. Sve više je sadržaja o kojima promišljamo, ali i sve više pišemo i iznosimo mišljenja o različitim pitanjima, od neovisnosti sudova do pravnog reguliranja u oblasti ekologije i zaštite okoliša, što predstavlja značajno saznanje.

U ovom broju pišemo o publicijanskoj tužbi. Ova tužba je pravno sredstvo zaštite stjecatelja, čiji je jedini problem što je individualno određenu stvar stekao od osobe koja nije njezin vlasnik.

Objavljujemo još jedan članak o zaštiti potrošača. Zaštita potrošača jedan je od principa s kojim se susreću zakonodavstva tržišno orijentiranih ekonomija, a posebno je naglašen i u pravnim propisima Europske unije. Čak što više, u pravnoj stečevini Europske unije izdvojio se poseban segment prava kojim se regulira oblast zaštite potrošača, odnosno *consumer acquis*. Ova zaštita potrošača se, u komunitarnom zakonodavstvu, ostvaruje najčešće pomoću direktiva, općih pravnih instrumenata koji ne djeluju izravno na privatnopravne subjekte, već obavezuju države-članice da svoje pravo harmoniziraju s pravilima sadržanim u direktivama. U oblasti *consumer acquis*-a, u većini slučajeva, donose se direktive minimalne harmonizacije kojima se propisuju minimalni standardi zaštite, s tim što države imaju slobodu normiranja i strožih zaštitnih mjera.

Imajući u vidu sva događanja u Bosni i Hercegovini vezana za presudu Europskog suda za ljudska prava u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine, objavljujemo još jedan članak koji se bavi pitanjem jednakosti i nediskriminacije, ovaj put u svjetlu Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Objavljujemo i članak o ulozi tužitelja u prethodnom postupku u svjetlu Zakona o kaznenom postupku u Bosni i Hercegovini koji se bavi promijenjenom ulogom tužitelja, u odnosu na kazneni postupka kakav je bio prije donošenja toga zakona.

Bavimo se neovisnošću sudova kod nas. Ovaj put ga promatramo kroz prizmu prakse Europskog suda za ljudska prava i međunarodnih standarda koji vladaju u Europi, te njihovoj implementiranosti i stvarnim dosezima u Bosni i Hercegovini.

Konačno, bavimo se i pravom koje se odnosi na zaštitu okoline. Na žalost, iako je Bosna i Hercegovina zasigurno jedna od europskih bisera kada je u pitanju životna okolina i prirodne ljepote, svijest o važnosti očuvanja ovih vrijednosti kod ljudi koji žive u njoj je na vrlo niskoj razini. Osim toga, zakonski okvir za očuvanje tih ljepota i dobara nije na ništa višoj razini, budući nemamo čak niti zakone koji bi se bavili okolinom i životnom sredinom. Stoga je vrlo vrijedno promotriti inicijative na međunarodnoj razini koje, osobito u svjetlu ulaska Bosne i Hercegovine u Europsku uniju, reguliraju ova pitanja. Ako nije sramota, onda je uistinu žalosno gledati kristalno čiste vode naših rijeka zatrpane otpacima, neuređene deponije smeća, ugrožavanja izvora pitke vode i nemaran odnos prema našem najvećem blagu, neprocjenjivo vrijednoj životnoj okolini koju imamo. Na žalost, svijest ljudi koji žive u ovoj zemlji, nije na tako visokoj razini koja bi im omogućavala da se o njoj brinu s pažnjom. S druge strane, zabrinjavajuće je vidjeti kako se država Bosna i Hercegovina o tim bogatstvima brine s nemarom, nepažnjom i nedostatkom dugoročnog promišljanja koje bi vodilo ka brižnom iskorištavanju i očuvanju prirodnog bogatstva koje imamo. Nadati je se da ćemo u svjetlu pridruživanja Europskoj uniji, a to je jedno od važnih pitanja u pregovorima, usvojiti najviše standarde europskih zemalja i zaštititi i očuvati naša prirodna bogatstva.

Pišemo o Forumu za građansko pravo za jugoistočnu Europu. Cilj ovog foruma je izrada prijedloga i mišljenja za reformu i harmonizaciju nacionalnih zakonodavstava zemalja regije u oblasti građanskog i trgovačkog prava, te praćenje reformi u tim državama s akademskog i stručnog stanovišta.

U sudskoj praksi započinjemo s objavom sudske prakse Suda Bosne i Hercegovine.

Posebne čestitke upućujemo notarima u Bosni i Hercegovini koji su primljeni u Međunarodnu uniju notara.

E-mail: Goran.Simic@fmp.gov.ba
Facebook: Pravna Misao
Twitter: gsimic

mr.sc. Goran Šimić
glavni i odgovorni urednik

PROVEDBA ARHUŠKE KONVENCIJE U ZEMLJAMA JADRANA

Hrvatska, juni 2010. godine – juni 2011. godine

izvještaj

Sanja Kavaz Hukić, dipl. iur.*

Ludwig Kramer¹ je u svom izlaganju rekao: "Ako se borimo možemo izgubiti, ali ako se ne borimo, već smo izgubili", pri tome misleći na pasivnost i skepticizam koji se često vežu za okolišno pravo, i nastojeći ukazati na činjenicu da, ukoliko dovoljno ljudi vjeruje u nešto i djeluje u skladu sa svojim uvjerenjem, možda neće uvijek riješiti svaki problem i pobijediti, ali će možda postići nešto značajno. U Bosni i Hercegovini, kao i u državama regije, potrebno je da se promijeni društvena svijest o važnosti ekologije, da se uz jačanje svijesti i odgovornosti prema okolišu, uskladi i nacionalna legislativa sa legislativom Europske unije (dalje: EU), te da se na taj način, kroz dostizanje EU standarda u ovoj oblasti, dostigne i ekonomska i socijalna stabilnost, kao i bolji kvalitet života građana.

S tim u vezi, u pripremi organizacija civilnog društva GONG-a i Zelene Istre iz Hrvatske, te njihovih partnera,² održan je edukativni program regionalnog karaktera pod nazivom "Provedba Arhuške konvencije u zemljama Jadrana".

Program se sastoji od tri trodnevna seminara u Istri u Hrvatskoj i završne konferencije u Zagrebu, i traje 12 mjeseci. Na međunarodnom pozivu za prijavu,

---

* *sanja_kavaz@bih.net.ba*

¹ Ludwig Kramer, doktor pravnih nauka, objavio oko 20-ak knjiga i više od 200 članaka o okolišnom pravu EU. U svojoj bogatoj karijeri radio na vodećim pozicijama u institucijama EU na pitanjima zaštite okoliša, a danas je suosnivač i partner "Derecho y Medio Ambiente" ("Pravo i Okoliš"), konsultantske firme iz Madrida.

² Belgija – Europski ured za okoliš iz Bruxellesa, Bosna i Hercegovina – Centar za menadžment, razvoj i planiranje – MDP Inicijative iz Doboja, Crna Gora – MANS (Mreža za afirmaciju nevladinog sektora) iz Podgorice, i Italija – AdriaticGreenNet iz Udina.

raspisanom u maju 2010. godine, odabrano je 27 sudionika – sudaca, odvjetnika i novinara koji imaju razvijen interes za pitanja zaštite okoliša i koji će stečeno znanje moći adekvatno primjeniti u svom stručnom radu. Na seminarima je u fokusu bila Arhuška konvencija,³ dokument koji predstavlja međunarodni pravni okvir u području zaštite okoliša, kojim se promiče pravo javnosti na pristup informacijama, pravo na sudjelovanje u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša. Konvencija predstavlja sponu između odgovornosti tijela javne vlasti i zaštite životne sredine, obzirom da se njome ohrabruje javnost da, u skladu s postojećom legislativom, izazove lokalne vlasti pri donošenju odluka koje se odnose na okoliš, odnosno odluka čije bi donošenje moglo izravno ili neizravno uticati na njihovu životnu sredinu. Upravo se na seminarima ukazivalo na demokratsku suradnju javnosti s tijelima državne vlasti, i na trasiranje puta ka novom postupku sudjelovanja javnosti u dogovaranju i provedbi međunarodnih sporazuma.

Prvi seminar održan je u Vrsaru, jednom od najromantičnijih gradića zapadne obale Istre, od 17. do 19. septembra 2010. godine i bio je usmjeren na prva dva stupa Arhuške konvencije: pravo na pristup informacijama i sudjelovanje javnosti u odlučivanju. Na čelu sa Jeremy Watesom, sekretarom Arhuške konvencije pri Ekonomskoj komisiji Ujedinjenih naroda za Europu, seminar se bavio teorijskim okvirom i perspektivama Konvencije, uključujući i najbolju praksu EU. Kroz niz predavanja vrhunskih nacionalnih i europskih stručnjaka, svi sudionici seminara su u interaktivnoj raspravi imali priliku i da podijele svoja iskustva, teorijska i praktična znanja, kao i svoja mišljenja i perspektive u pitanjima zaštite okoliša na lokalnom i regionalnom nivou. Predavači i stručnjaci u području prava okoliša iz zemalja regije, Đorđe Stefanović, Lana Ofak i Maja Kostić Mandić, su sudionicima omogućili uvid u ekološka zakonodavstva zemalja regiona (Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Crne Gore), njihova stanja i perspektive, te dali i prikaze sudske prakse i procesa provedbe odredaba Arhuške konvencije u nacionalnim zakonodavstvima. Pored njih, renomirani europski poznavaoци okolišnog prava Jeremy Wates, Ludwig Kramer i Mara Silina su u svojim izlaganjima, kroz upoznavanje s Konvencijom, njenim sadržajem, strukturom, evolucijom i političkim značajem, pregledom njene primjene u praksi, pripremili sudionike za naredni seminar i tako u svima probudili ideje i želje za njihovim

---

³ Usvojena na četvrtoj ministarskoj konferenciji "Životna sredina za Europu" u gradu Aarhusu, u Danskoj, od 23. do 25. juna 1998. godine. Stupila je na snagu 30. oktobra 2001. godine i ratificirana je do danas u 44 zemlje, uključujući i Bosnu i Hercegovinu, koja ju je ratificirala 2008. godine.

podizanjem na viši nivo, dajući im dovoljno vremena za njihovo sazrijevanje i razvoj.

Drugi seminar je održan u Rovinju, biseru istarskog poluotoka, od 04. do 07. novembra 2010. godine, i u cijelosti je bio posvećen trećem stupu Arhuške konvencije koji se bavi pristupom pravosuđu, kao glavnim problemom u zemljama iz kojih sudionici seminara dolaze. Pravo na pristup pravosuđu, odnosno na zakonom utvrđen brz, transparentan, učinkovit i pravičan postupak, od presudne je važnosti u primjeni okolišnih zakona, i sve države potpisnice Konvencije su dužne uspostaviti odgovarajuće mehanizme za uklanjanje i smanjivanje prepreka pristupu pravosuđu. Na to, kao i na najznačajniju sudsku praksu u području prava okoliša, ukazali su predavači sa Europskog suda za ljudska prava (European Court of Human Rights, dalje: ECHR) i Europskog suda pravde (European Court of Justice, dalje: ECJ) Christoph Sobotta i Yves Winisdoerffer, kao i eksperti za pitanja zaštite okoliša i ugledni stručnjaci iz područja europskog prava Csaba Kiss, Jan Passer i Peggy Lerman. Oni su govorili o ulozi sudova u primjeni zakona o zaštiti okoliša, načinu na koji je pristup pravosuđu omogućen u državama članicama EU, kao i značajnijim slučajevima i primjerima iz sudske prakse. Pored njih, suci Ljerka Morović Pavić, Ljubinka Popović Kustudić i Marin Zadrić su govorili o aktualnoj situaciji u ovoj oblasti u Hrvatskoj, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini. Seminar u Rovinju je svim sudionicima omogućio da steknu širu sliku o pravu EU, kao "novom pravnom poretku", i načinu rada i metodama ECHR-a i ECJ-a, uključujući procese donošenja odluka i njihov značaj za EU i nacionalna prava. Završetak drugog seminara bio je u znaku formiranja timova koji će učestvovati u simulacijama suđenja pred navedenim sudovima, upoznavanju sa hipotetičkim slučajem i organizaciji rada sa *moot court* trenerima, Lovelom Petrovićem (ECHR) i Mislavom Mataijom (ECJ).

Treći, završni seminar, održan je u Opatiji, turističkoj meki istarske rivijere, od 24. do 27. februara 2011. godine i predstavlja grand finale projekta "Provedba Arhuške konvencije u zemljama Jadrana". Nakon tromjesečne pripreme oponentskih timova (tužitelja i tuženika), ali i novinara koji su radili na pripremi medijskog praćenja simuliranih suđenja, edukacija je dobila novu dimenziju i postala vježba za nadolazeće stvarne slučajeve u praksi.

U hipotetičkom predmetu "More, sol i kamen" (dalje: MSK) protiv Ministarstva zaštite okoliša i prirodnih izvora Republike Mediteranije, građani Korkire, jednog od najljepših gradova Republike Mediteranije, odlučili su tužiti svoju državu, koja je, izdavanjem potrebnih dozvola omogućila izgradnju i rad hemijskog postrojenja za proizvodnju umjetnih gnojiva tvrtke "Multikem d.d."

Zabrinuti zbog primjene novih tehnologija u vidu *multiblock* filtera i uvjereni da je došlo do onečišćenja vode i tla, udruga MSK je preko svojih predstavnika pokušala dobiti više informacija o predloženom projektu i usprotiviti mu se, ali, nakon neuspjelih pokušaja da iz službenih izvora pokušaju doznati više, pokreću postupak pred Upravnim sudom.

U prvom postupku Upravni sud odbacuje zahtjev podnositelja, zbog nedostatka pravnog interesa te, nakon što i Ustavni sud odbije njihov zahtjev, podnositelji idu sa zahtjevom prema Europskom sudu za ljudska prava u Strasbourgu (ECHR). U drugom postupku se podnositelji pozivaju na Arhušku konvenciju i propise EU, te suočen sa tim argumentima, Upravni sud prekida postupak i podnosi zahtjev za donošenje odluke o prethodnim pitanjima Europskom sudu pravde u Luxembourg (ECJ).

Tokom tromjesečne pripreme, razumijevanja uloge sudova u pravnom poretku EU, obaveza nacionalnih sudova u slučaju nesklada normi nacionalnog i normi europskog prava, pronalazaka i izučavanja presuda i mišljenja generalnih advokata, konsultovanja mnogih konvencija i direktiva iz oblasti okolišnog prava i, naposljetku, pisanja podnesaka, timovi su bili spremni da se sučele pred sudskim vijećem koje je bilo u sastavu: Bojan Lalić (Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva), Tamara Čapeta (Katedra za europsko pravo, Pravni fakultet u Zagrebu) i Zvonimir Mataga (Europski sud za ljudska prava). Novinari, sudionici edukacije, prezentacijom svojih pisanih materijala, novinskih članaka i televizijskih priloga, napravili su izvrstan uvod u suđenja i time doprinijeli dinamici postupaka i samoj realnosti "izmišljenog slučaja". Nakon srčane borbe, borbe argumentima, znanjem, ali i pokojom kreativnom dosjetkom, na oba suđenja su pobijedili država i njeni predstavnici, ali ni tužitelji nisu mogli biti nezadovoljni, obzirom da su presude stavljene u drugi plan, iza svog stečenog znanja, uloženog truda, utrošene energije, dobijenih ideja, i zadovoljstva učinjenim i postignutim.

Nastojanja organizatora da kontinuiranom i interaktivnom edukacijom učesnike upozna sa Arhuškom konvencijom, zainteresira ih za njenu primjenu u praksi i općenito podignu svijest, znanje, ali i odgovornost prema okolišu, u potpunosti su ispunjena. Ovim projektom dat je izuzetan doprinos regionalnoj suradnji, date su ideje za zajedničko djelovanje i smjernice - kako primijeniti međunarodne propise u okviru ekoloških politika i time olakšati ulazak Bosne i Hercegovine, a i zemalja regije u EU.

Bosna i Hercegovina je jedina zemlja u regiji u kojoj, na žalost, još ne postoji Zakon o okolišu i životnoj sredini, ali su Zakon o slobodi pristupa

informacijama⁴ i Zakon o udruženjima i fondacijama⁵ od osobitog značaja u pitanjima okoliša, obzirom da utemeljuju pravo na pristup informacijama i pravo na osnivanje civilnih organizacija. Upravo pojedinci, skupa s civilnim organizacijama, moraju surađivati s institucijama javne vlasti jer su kao samostalni subjekti preslabi da bi se sistematično organizirali i participirali u donošenju odluka. Zato država i njene institucije moraju da se približe građanima, animiraju ih i na taj način uključe u procese odlučivanja o pitanjima okoliša. To i jeste cilj Arhuške konvencije, upravo da se institucije javne vlasti, pa i sam privatni sektor, otvore za javnost i učine dostupnim informacije koje se odnose na okoliš. Kako je Bosna i Hercegovina potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u Luxembourgu postala kandidat za pristupanje članstvu EU, a okoliš je jedno od poglavlja pretpristupnih pregovora, treba zadovoljiti odredbe dokumenta *acquis communautaire* (Pravna stečevina EU) i otkloniti slabosti u primjeni pravne regulative i provođenja politike okoliša. S tim u vezi, potrebno je da sve buduće aktivnosti budu usmjerene ka jačanju pravne infrastrukture, koja omogućava razvoj društva u skladu sa načelima održivosti.

Dijalog je moguć ukoliko se nađu kvalitetne teme, a teme okoliša upravo treba da dobiju prioritet kod donosioca odluka i da se nađu u fokusu, kako sudova (bez obzira na opterećenost referade i složenost predmeta u radu), tako i prilikom odlučivanja na svim nivoima jer predstavljaju važan segment u dostizanju boljeg kvaliteta života građana, a samim time i EU standarda.

Završna međunarodna konferencija će biti održana u Zagrebu (Hrvatska), te će, osim sudionika, okupiti i predstavnike vlada, pravosuđa, organizacija civilnog društva, medija i istaknutih stručnjaka u pitanjima okoliša iz EU i zemalja regiona. Na konferenciji će biti prezentirana publikacija koja će objediniti sva izvješća i slučajeve obuhvaćene programom, kao i poseban priručnik za medije.

Na kraju se ne smije zaboraviti ni projektni tim⁶ koji je na zanimljiv način osmislio cijeli edukacijski program, njime potakao sudionike na razmišljanje i

---

⁴"Službeni glasnik BiH" br. 28/00, 45/06, 102/09.

⁵"Službeni glasnik BiH" br. 32/01, 42/03, 63/08.

⁶ Altran Corrado, Adriatic GreenNet (Italija); Ivanović Filip, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS (Crna Gora); Jašić Suzana, Gong (Hrvatska); Mišić Snežana, Centar za menadžment, razvoj i planiranje – MDP Inicijative (Bosna i Hercegovina); Pereša Irena, Gong (Hrvatska); Radojčić Dušica, Zelena Istra/Green Istria (Hrvatska); Silina Mara, Europski ured za okoliš/European environmental bureau/Bureau Europeen de L'environnement (Belgija).

omogućio im da svoje znanje obogate novim spoznajama, ali i koji je, kroz nezaboravne večeri i druženja, promotivne letke, multimedijske materijale i simbolične darove, dočarao ljepote i čari Istre, njene slikovite krajeve, kulturno i historijsko naslijeđe, te upoznao sudionike s tradicijom, gastronomskim delicijama i, nadalje, gostoljubivim domaćinima.